

Akut hasnyálmirigy gyulladás

Dr. Vincze Áron

egyetemi docens

PTE KK I.sz. Belgyógyászati Klinika, Gasztroenterológiai Tanszék

Pathogenesis

- Trypsinogen – trypsin átalakulás az acinus sejtekben → proenzimek aktiválódnak (elastase, phospholipase A₂, carboxypeptidase, complement és kinin rendszerek) → önmérsztődés
- Védő mechanizmusok elégtelensége
  - Trypsin inhibitorok, antiproteázok
  - Acinus sejtek excretioja gátolt

Pathológia

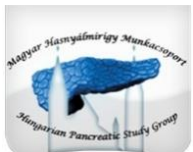
- Kiváltó tényező
  - Alkohol, epekő, gyógyszerek, metabolikus ok
- Acinus sejt károsodás
- Intersticiális (ödémás) vagy nekrotizáló gyulladás
  - Pancreas parenchyma nekrózis, zsírnekrózis, bevérzés
  - Granulocyták, macrophagok demarkálják a nekrózist

Pathophysiológia

- Lokális gyulladás, szisztémás válasz
  - Mikrocirkuláció károsodása
  - Proinflammatorikus citokinek
  - Oxidatív stress
  - Bakteriális transzlokáció
- Szisztémás gyulladásos válasz szindróma (SIRS)
  - Portalis keringésbe jutó aktivált pancreas enzimek, PAF, TNF mediálják
  - Kupfer sejtekben akut fázis protein szintézis (CRP, IL-6)
  - Vese, tüdő, más szervek károsodása

Akut pancreatitis

- Pancreas akut gyulladásos folyamata, más szervek változó mértékű érintettségével
  - Enyhe – eseménytelen felépülés, szerv diszfunkció nincs
  - Közepes – helyi szövődmények és/vagy átmeneti szervelégtelenség (<48 hr)
    - nekrózis, tályog, pseudocysta
  - Súlyos
    - többszervi elégtelenség,
      - **shock** (syst. RR < 90 Hgmm), **légzési elégtelenség** ($pO_2 < 60$ Hgmm), **veseelégtelenség** (creat > 170 $\mu\text{mol/l}$), **GI vérzés** (>500 ml/24 óra)
    - helyi szövődmények
      - nekrózis, tályog, pseudocysta
- Krónikus pancreatitis
  - Akut exacerbáció

ACUT PANCREATITIS (AP)

KÉRDÉS – VÁLASZ

1/4

1. Diagnózis és etiológia

KÉRDÉS 1.1.

Mi az acut pancreatitis definíciója (függetlenül az etiológiától)?

VÁLASZ: Az AP definíciója a következő „**kettő a háromból**” kritérium teljesülésén alapszik: **klinikai** (felhasi *fájdalom*), **laboratóriumi** (szérum *amiláz* vagy *lipáz* normális szint felső határértékéhez viszonyított legalább háromszoros emelkedése) és/vagy **képalkotó** (*computer tomographia* (CT), *mágneses rezonancia* (MR), vagy *ultrahangon* (UH) látott karakterisztikus eltérések).

BIZONYÍTÉK:

Erős javaslat. Mérsékelt minőségű evidencia, valószínűleg alkalmazható a betegek többségében

JAVASLAT:

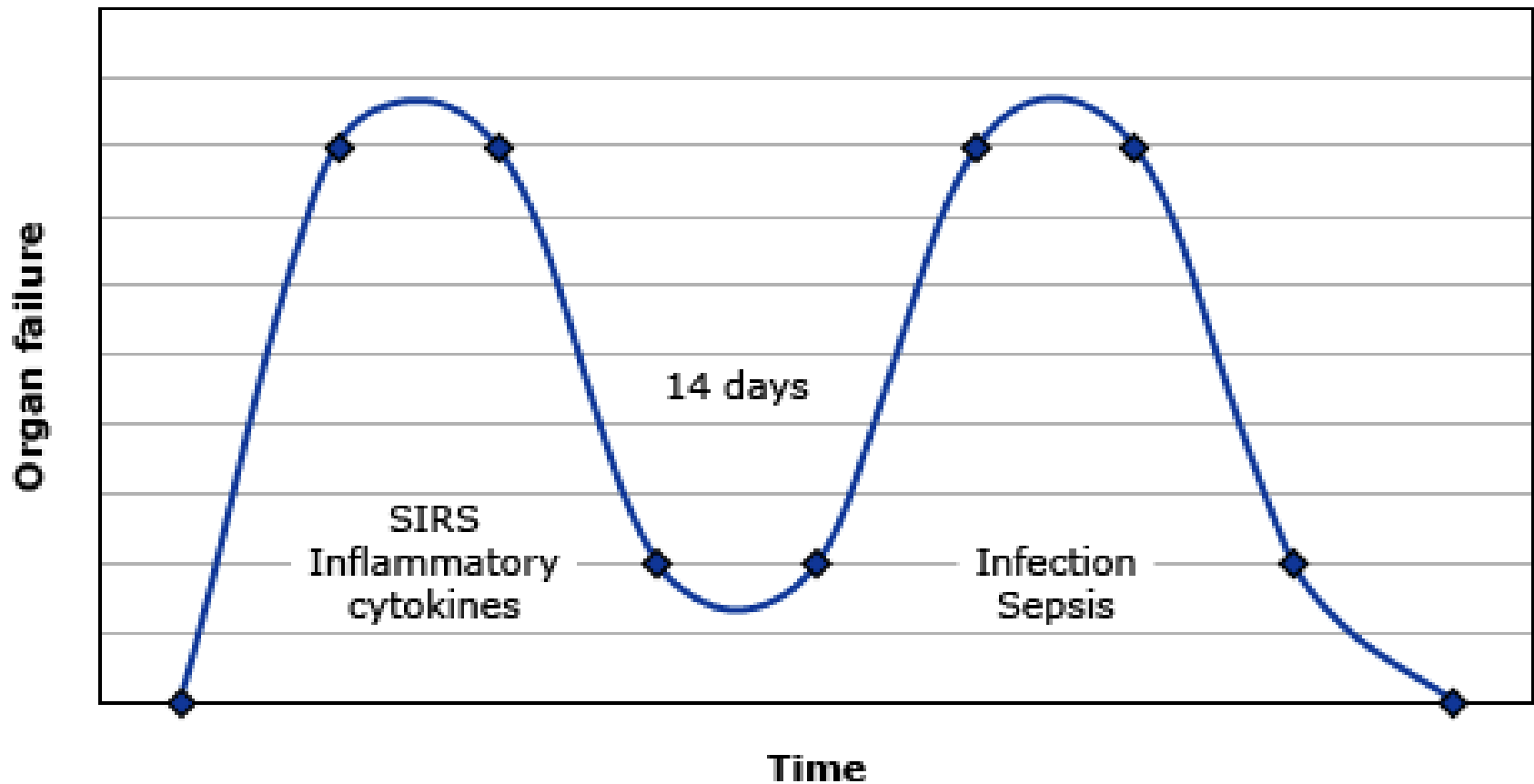
GRADE 1B

TELJES EGYETÉRTÉS

Természetes lefolyás

- Incidencia: 5-35/100.000
- Az esetek 80%-ában enyhe lefolyás
- Mortalitás 2-10%
  - A súlyos esetek negyede – harmada meghal
    - Exitus az első 1-2 hétben több szervi elégtelenség következtében az esetek felében
    - 2 héten túli mortalitás a pancreas infekció és társuló több szervi elégtelenség miatt

Szervelégtelenség kialakulása súlyos akut pancreatitis esetén

Prognózis megállapítása / súlyosság becslése

SIRS kritériumok

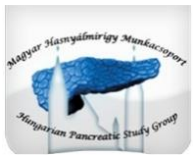
Testhőmérséklet	< 36,0 °C	> 38 °C
Szívfrekvencia		> 90 / min
Légzésszám		> 20 / min
PaCO ₂	< 32 Hgmm	
Fehérvérsejt szám	< 4 G/L	> 12 G/L

BISAP SCORE < 2
Mortalitás < 2%

BISAP SCORE > 2
Mortalitás > 15%

BISAP score (Bedside index for severity in acute pancreatitis score)

Se karbamid (UN)	> 8,92 mM/L (25 mg/dL)
Károsodott mentális status	<u>Igen</u> / nem
SIRS kritériumok	> 2
Életkor	> 60 év
Mellkasi folyadékgyülem	<u>Igen</u> / nem

ACUT PANCREATITIS (AP)

KÉRDÉS – VÁLASZ

3. Képalkotók

1/3

KÉRDÉS 3.1.

Mi az indikációja és időzítése acut pancreatitisben a kezdeti CT vizsgálatnak?

VÁLASZ: A kezdeti CT vizsgálat javallata AP-ben lehet: (1) diagnosztikus bizonytalanság, (2) az AP klinikai előrejelző faktorai alapján megállapított **súlyosság megerősítése**, vagy (3) a **konzervatív kezelésre adott sikertelen válasz** vagy **klinikai állapotrosszabbodás**. A kezdeti CT vizsgálat **optimális időzítése** a **panaszok kezdetétől számított legalább 72-96 óra**.

BIZONYÍTÉK:

Erős javaslat. Alacsony minőségű evidencia, megváltozhat, ha magasabb minőségű evidencia lesz elérhető

JAVASLAT:

GRADE 1C

TELJES EGYETÉRTÉS

CT súlyossági index

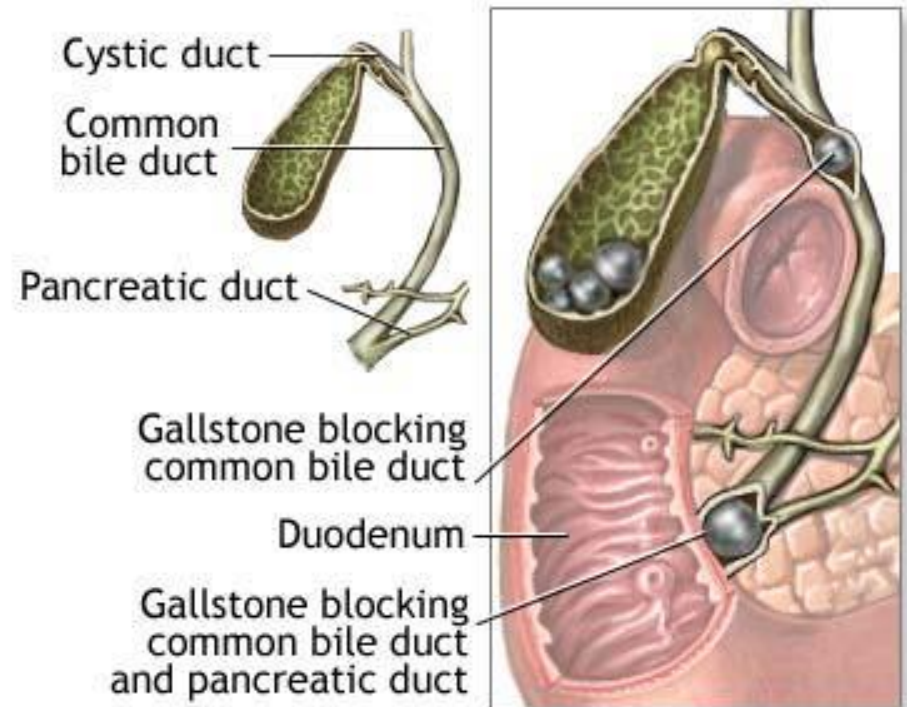
Modified CTSI (2014) – módosított CT Súlyossági Index – max 10 p. (0-2: enyhe, 4-6: kp., 8-10: súlyos)		
Pancreas gyulladás	Normál pancreas	0
	Pancreason belüli abnormalitások a peripanc. zsírtér beszűrtségével v. anélkül	2
	Pancreason belüli v. peripancreaticus folyadékgyülem	4
Pancreas necrosis	Nincs	0
	30%, vagy ennél kisebb kiterjedés	2
	30%-nál nagyobb	4
Extrapancreaticus szövődmény	Htx, ascites, vascularis kompl., panrenchymás szerv, GI tractus érintettség...	2

Hajlamosító tényezők

- Obstruktív okok
  - **Epekő, sludge (40%)**
  - Tumor (intraductalis mucinosus tumor)
  - Parazita
  - Peripapillaris diverticulum
  - Pancreas annulare
  - Choledochocele
- Alkohol, toxinok
  - **Etil- (>30%)** és metilalkohol, szerves foszfátok
  - Gyógyszerek
- Metabolikus okok
  - **Hypertrigliceridaemia (5%)**
  - Hypercalcaemia
- ERCP
- Fertőzések
- Vascularis okok
  - Kisér vasculitis
  - Hypotensio
  - Trauma
- Hereditér / familiaris / genetikai okok
  - Cysticus fibrosis (CFTR mutáció)
  - Trypsin mutációk
  - Pancreatic secretory trypsin inhibitor (SPINK1)
- Egyéb
  - Pancreas divisum
  - SOD
  - idiopathiás

Biliaris pancreatitis

- Epeköves betegek 3-7%-ánál alakul ki
- 5 mm-nél kisebb kövek esetén gyakoribb
- Sludge, microlithiasis
  - Koleszterin kristályok, kalcium bilirubinát granulumok

Biliaris pancreatitis

ID No. :
Name :

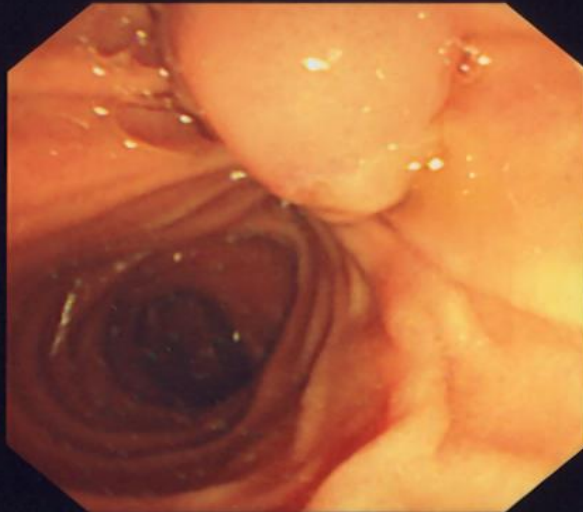
Sex : Age :
D.O.Birth :

18/03/2007
09:27:06

SCV: 16
CVP: A1/2

Cr: N B: A1
Cr: O
IHb= 55

Physician :
Comment :

ID No. :
Name :

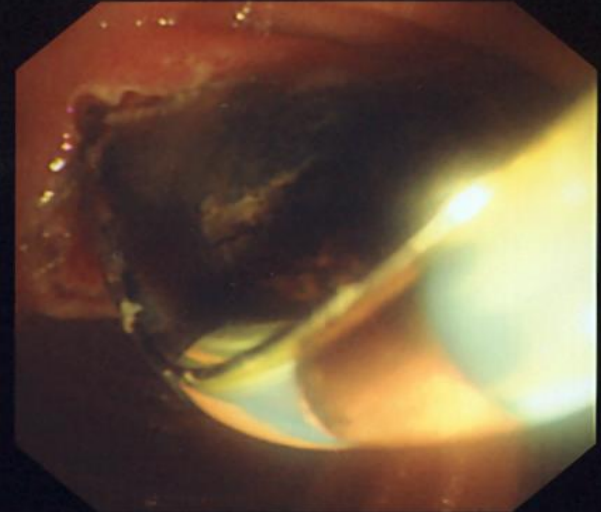
Sex : Age :
D.O.Birth :

18/03/2007
09:34:18

SCV: 16
CVP: B1/2

Cr: N B: A1
Cr: O
IHb= 20

Physician :
Comment :

ID No. :
Name :

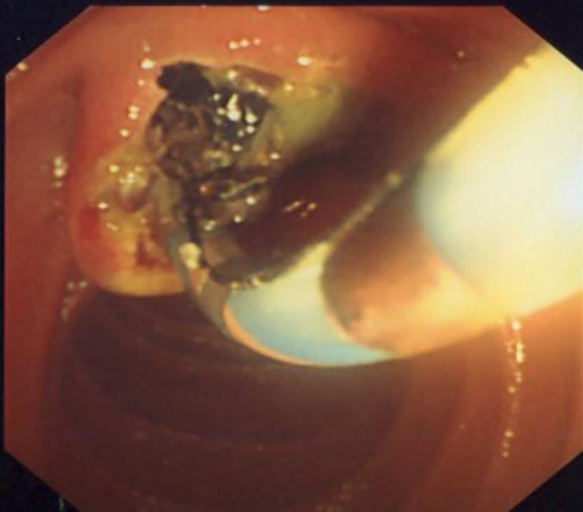
Sex : Age :
D.O.Birth :

18/03/2007
09:34:11

SCV: 16
CVP: A2/2

Cr: N B: A1
Cr: O
IHb= 24

Physician :
Comment :

ID No. :
Name :

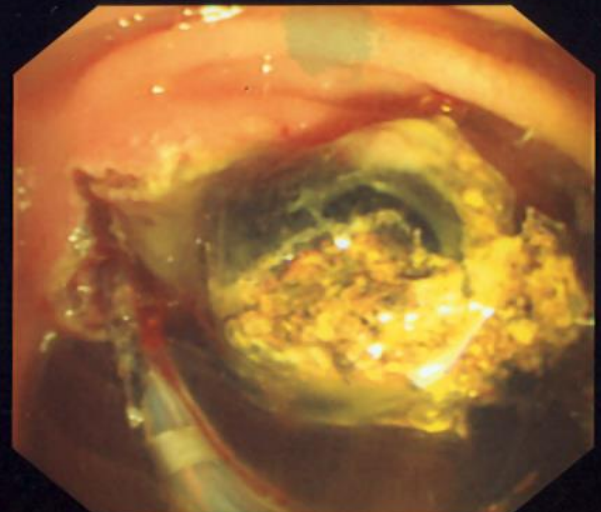
Sex : Age :
D.O.Birth :

18/03/2007
09:34:47

SCV: 16
CVP: B2/2

Cr: N B: A1
Cr: O
IHb= 26

Physician :
Comment :

Akut biliaris pancreatitis kezelése

- Kockázat becslés
- ERCP
  - AP és cholangitis
  - Perzisztens epeúti obstrukció cholangitis nélkül
  - Időzítés
    - 24 órán belül cholangitis esetén
    - 72 órán belül fennálló epeúti elzáródás esetén
- Cholecystectomy minden esetben az akut pancreatitis gyógyulását követően
  - 25-30%-os rekurrencia az első néhány hónapban!
  - Idős, magas kockázatú betegek?

Tokyo irányelvek 2013/2018:

Acute cholangitis

Kategória	Komponensek	Küszöbértékek
A. Szisztémás gyulladás	A.1 Láz és/vagy hidegrázás, remegés A.2 Gyulladásos labor eltérések	$> 38^{\circ}\text{C}$ $\text{WBC} < 4 \text{ or } > 10; \text{CRP} \geq 10 \text{ mg/L}$
B. Cholestasis	B.1 Sárgaság B.2 Kóros májenzimek	$\text{Bi} \geq 34 \mu\text{mol/L}$ $\text{LFTs} > 1.5 \text{ ULN}$
C. Képzőanyagok	C.1 Epeúti tárgyat C.2 Kimutatható etiológia	

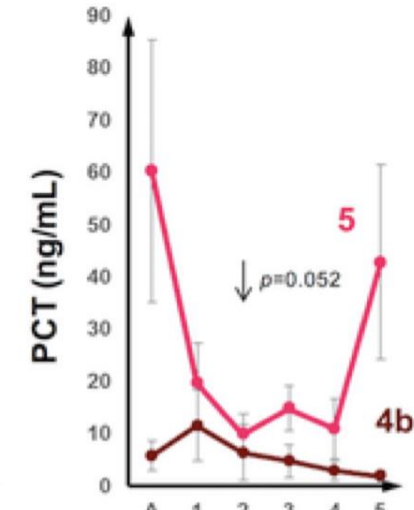
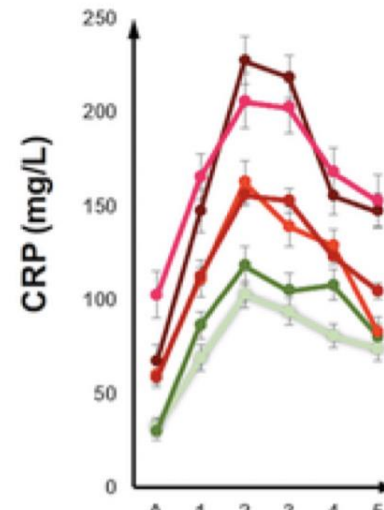
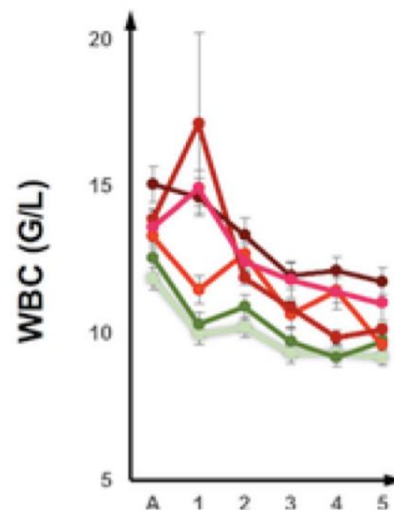
Biztos diagnózis: mindegyik kategóriából legalább egy elem

Gyanítható diagnózis: egy A + egy B vagy C

Fvs és CRP elevation emelkedés nem jó a gyulladás megítélésére akut pancreatitisben

Gyulladásos markerek AP kezdeti fázisában

- AP regiszter (HPSG), 962 beteg
- CRP szintek progresszíven emelkednek, Fvs szint csökken az első 3 napban
- CRP és Fvs emelkedés igazolt infekció nélkül is ugyanolyan mértékű a korai fázisban
- **PCT emelkedés volt kimutatható igazolt infekció esetén**

	n	%
Biliary	405	42.1%
Alcohol	181	18.8%
Hyperlipidaemia	23	2.4%
Post ERCP	28	2.9%
Idiopathic	207	21.5%
Other	87	9.0%
Combined	31	3.2%

	GROUPS	n	%
1	noAB	122	12.7%
2	noAB-susplNF	122	12.7%
	noAB	244	25.4%
3	prevAB	120	12.5%
4a	AB-noBACT	420	43.7%
4b	neg bact culture	102	10.6%
5	AB-pozBACT	76	7.9%
	AB	718	74.6%

Epeúti kövesség valószínűségének értékelése (ASGE 2019 & ESGE 2019)

■ Nagy valószínűség

■ ASGE

- CBD kő UH-on, más képalkotón
- Klinikai akut cholangitis
- Bilirubin > 68 $\mu\text{mol/l}$ és tágult epeút

■ ESGE

- cholangitis és epeúti kő

ERCP

■ Közepes valószínűség

■ ASGE

- Kóros májenzimek
- 55 évnél idősebb életkor
- Tágult epevezeték

■ ESGE

- Kóros májenzimek és/vagy tágult epevezeték

MRCP / EUS

Endoszkópos UH az idiopathiás pancreatitis betegek többségében igazolja az okot

Studies

22 studies

16 prospective studies
3 retrospective studies
2 post-hoc analyses
1 undetermined

Follow-up time
0–73.7 months

Patients

1490 patients

49 % recurrent
pancreatitis

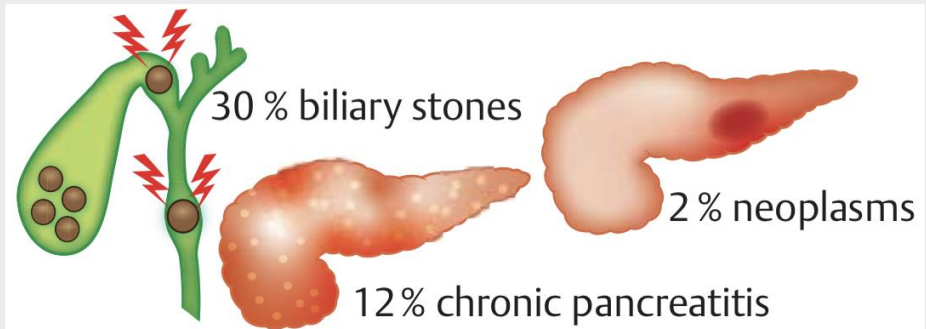

28 % previous
cholecystectomy

Findings

59 % diagnostic yield

Pooled overall diagnostic yield of EUS for etiology in IAP

Endoszkópos intervenció algoritmus akut pancreatitisben

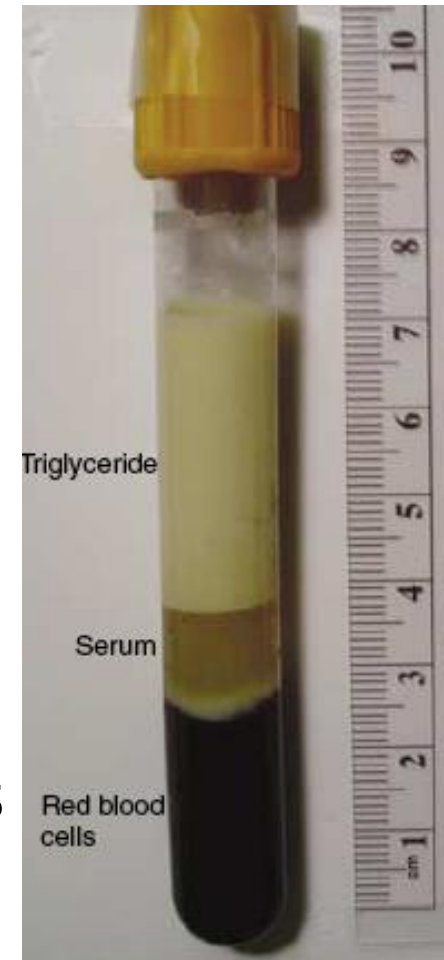
	ERCP / EST	EUH
ABP és cholangitis	< 24 hr	nem

Alkoholos pancreatitis

- Általában több éves alkoholizálást követően fordul elő
- Acinus sejtek szenzitizációja CCK-re
  - korai zimogén aktiváció
- CCK hatás potenciozása
  - transzkripciós faktorok, NF-kappaB, activating protein-1
- Toxikus metabolitok
  - acetaldehyde, zsírsav etil-észterek
- Pancreas szenzitizációja coxsackie B3 vírusra
- Pancreas csillagsejtek aktivációja
  - Acetaldehyde, oxidatív stressz aktiváló hatása, kollagén, matrix proteinek fokozott termelése

Hypertriglyceridaemia

- $\text{TGL} > 11 \text{ mmol/l}$
- Pontos pathomechanizmus nem ismert
- Lipáz hatására megnő a szabad zsírsav koncentráció a pancreasban
  - Acinus sejt és kapilláris károsodás
  - Ischaemia, acidosis → zsírsavak toxikus hatása fokozódik

Pancreatitist okozó gyógyszerek

- Class Ia (pozitív rechallenge, más ok kizárva)
  - Alfa-methyldopa, Azodisalicylate, Bezafibrate, Cannabis, Carbimazole, Codeine, Cytosine arabinoside, Dapsone, Enalapril, Furosemide, Isoniazid, **Mesalamine**, Metronidazole, Pentamidine, Pravastatin, Procainamide, Pyritonol, Simvastatin, Stibogluconate, Sulfamethoxazole, Sulindac, Tetracycline, Valproic acid
- Class Ib (pozitív rechallenge, más ok is lehet)
  - All-trans retinoic acid, Amiodarone, **Azathioprine**, Clomiphene, Dexamethasone, Ifosfamide, Lamivudine, Losartan, Lynesterol/methoxyethinylestradiol, 6-mercaptopurine, Meglumine, Methimazole, Nelfinavir, Norethindronate/mestranol, Omeprazole, Premarin, Sulfamethazole, Trimethoprim-sulfamethazole

Pancreatitist okozó gyógyszerek

- Class II (legalább 4 eset az irodalomban)
  - Acetaminophen, Chlorthiazide, Clozapine, Didanosine, Erythromycin, Estrogen, L-asparaginase, Pegaspargase, Propofol, Tamoxifen
- Class III (legalább 2 eset közlés)
  - Aledronate, Atorvastatin, Carbamazepine, Captopril, Ceftriaxone, Chlorothalidone, Cimetidine, Clarithromycin, Cyclosporin, Gold, Hydrochlorothiazide, Indomethacin, **Interferon/ribavirin**, Irbesartan, Isotretinoin, Ketorolac, Lisinopril, Metalozone, Metformin, Minocycline, Mirtazapine, Naproxen, Paclitaxel, Prednisone, Prednisolone
- Class IV (előző kategóriákba nem sorolható)
  - Adrenocorticotrophic hormone, Ampicillin, Bendroflumethiazide, Benzapril, Betamethazone, Capecytabine, Cisplatin, Colchicine, Cyclophosphamide, Cyproheptidine, Danazol, Diazoxide, Diclofenac, Difenoxylate, Doxorubicin, Ethacrinic acid, Famciclovir, Finasteride, 5-fluorouracil, Fluvastatin, Gemfibrozil, Interleukin-2, Ketoprofen, Lovastatin, Mefanamic acid, Nitrofurantoin, Octreotide, Oxyphenbutazone, Penicillin, Phenophthalein, Propoxyphene, Ramipril, Ranitidine, Rifampin, Risperidone, Ritonovir, Roxithromycin, Rosuvostatin, Sertaline, Strychnine, Tacrolimus, Vigabatin/lamotrigine, Vincristine

Post-ERCP pancreatitis okai

- Multifaktoriális
  - Mechanikus
  - Kémiai
  - Hydrostaticus
  - Enzimatikus
  - Mikrobiológiai
  - Termikus
- A kiváltó faktor a **proteolyticus enzimek intracellularis aktivációját** okozza az acinus sejtekben, ami sejtkárosodást és a pancreas szövet önemésztődését eredményezi

Post-ERCP pancreatitis beteg függő okai

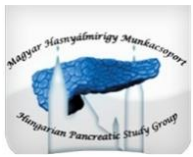
- Fokozott kockázat
  - Korábbi post-ERCP pancreatitis
  - Pancreas divisum
  - SOD
  - Rekurrens idiopathias pancreatitis
  - Megelőző cholecystectomy
  - Rekurrens hasi fájdalom
  - 60 évnél fiatalabb beteg
  - Női nem
- Csökkent kockázat
  - Periapulláris diverticulum
  - Epevezeték kövesség
  - Elzáródásos sárgaság

Post-ERCP pancreatitis vizsgálat függő okai

- Pancreas sphincterotomia
  - Minor papilla sphincterotomia
  - Major papilla pancreas sphincterotomia
- Nehéz kanülálás
- Oddi sphincter manometria
  - Pancreas stent behelyezés
- Minor papilla kanülálás
- Terápiás ERCP

Post-ERCP pancreatitis megelőzése

- Rutinszerűen 100 mg indomethacin vagy diclofenac rectalisan ERCP előtt vagy után
- Kanülálási kísérletek minimalizálása
- Pancreas vezeték töltés minimalizálása
- CO₂ inszuffláció a beavatkozás utáni hasi fájdalom csökkentésére
- Vezetődrótos epeúti kanülálási technika
- Precut papillotomiát csak gyakorlott endoszkópos végezzen
- Profilaktikus pancreas stent
  - Magas kockázatú betegeknél
  - Pancreas vezetődróttal facilitált epeúti kanülálás esetén

ACUT PANCREATITIS (AP)

KÉRDÉS – VÁLASZ

4. Folyadék terápia

2/2

KÉRDÉS 4.2.

Mi az optimális folyadék-infúzió sebesség és a válaszreakció mérési módja kezdeti folyadékpótlásnál?

VÁLASZ:

- a) Az **optimális infúzió sebesség kezdeti folyadékpótlásnál**, cél orientálta intravénás folyadékbevitel esetén **5-10 ml/ttkg/h**, a **reszuszcitációs célok (b))** **eléréséig**.
- b) A **kezdeti folyadékpótlásra** adott **válaszreakció** előnyben részesített **mérési módjának** a következő **egy** vagy **több paraméter** teljesülésén kell alapulnia: (1) **nem invazív klinikai célok** a <120/perc pulzusszám, 65 és 85 Hgmm közötti artériás középnyomás és >0.5-1 ml/kg/h vizeletmennyiség; (2) **invazív klinikai célok** a pulzustérfogat százalékos változásának és az intrathoracalis vértérfogatnak a megbecsülése; (3) **biokémiai célok** a 35-44% haematokrit érték.

BIZONYÍTÉK:

- a) Erős javaslat. Mérsékelt minőségű evidencia
b) Gyenge javaslat. Mérsékelt minőségű evidencia

JAVASLAT:

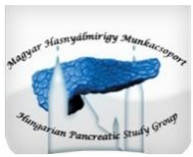
a)

GRADE 1B

b)

GRADE 2B

**TELJES
EGYETÉRTÉS**

ACUT PANCREATITIS (AP)

KÉRDÉS – VÁLASZ

1/3

6. Fertőzések szövődmények megelőzése

KÉRDÉS 6.1. Hatékony a szisztémás antibiotikus profilaxis acut pancreatitisben a fertőzések szövődmények megelőzésére?

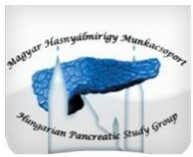
VÁLASZ: Az intravénás **antibiotikus profilaxis** **nem javasolt** a **fertőzések szövődmények megelőzésére** AP-ben.

BIZONYÍTÉK: Erős javaslat. Mérsékelt minőségű evidencia, valószínűleg alkalmazható a betegek többségében

JAVASLAT:

GRADE 1B

ERŐS EGYETÉRTÉS

ACUT PANCREATITIS (AP)

KÉRDÉS – VÁLASZ

7. Táplálás

1/5

KÉRDÉS 7.1. Mikor lehet/kell újrakezdeni a szájon keresztüli táplálást enyhe pancreatitisben?

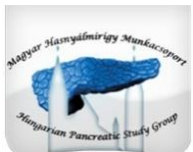
VÁLASZ: Enyhe pancreatitisben a szájon keresztüli táplálás újrakezdhető, amennyiben a hasi fájdalom csökken és a gyulladásos paraméterek is javulnak.

BIZONYÍTÉK: Gyenge javaslat. Mérsékelt minőségű evidencia, az alternatív megközelítés valószínűleg hasznosabb néhány beteg esetében, bizonyos körülmények között

JAVASLAT:

GRADE 2B

ERŐS EGYETÉRTÉS

ACUT PANCREATITIS (AP)

KÉRDÉS – VÁLASZ

7. Táplálás

2/5

KÉRDÉS 7.2. Mi az enteralis táplálás javallata?

VÁLASZ: Az enteralis táplálás az elsődleges kezelési módszer előreláthatóan súlyos pancreatitisben szenvedő betegeknél, akik táplálásra szorulnak.

BIZONYÍTÉK: Erős javaslat. Mérsékelt minőségű evidencia, valószínűleg alkalmazható a betegek többségében

JAVASLAT:

GRADE 1B

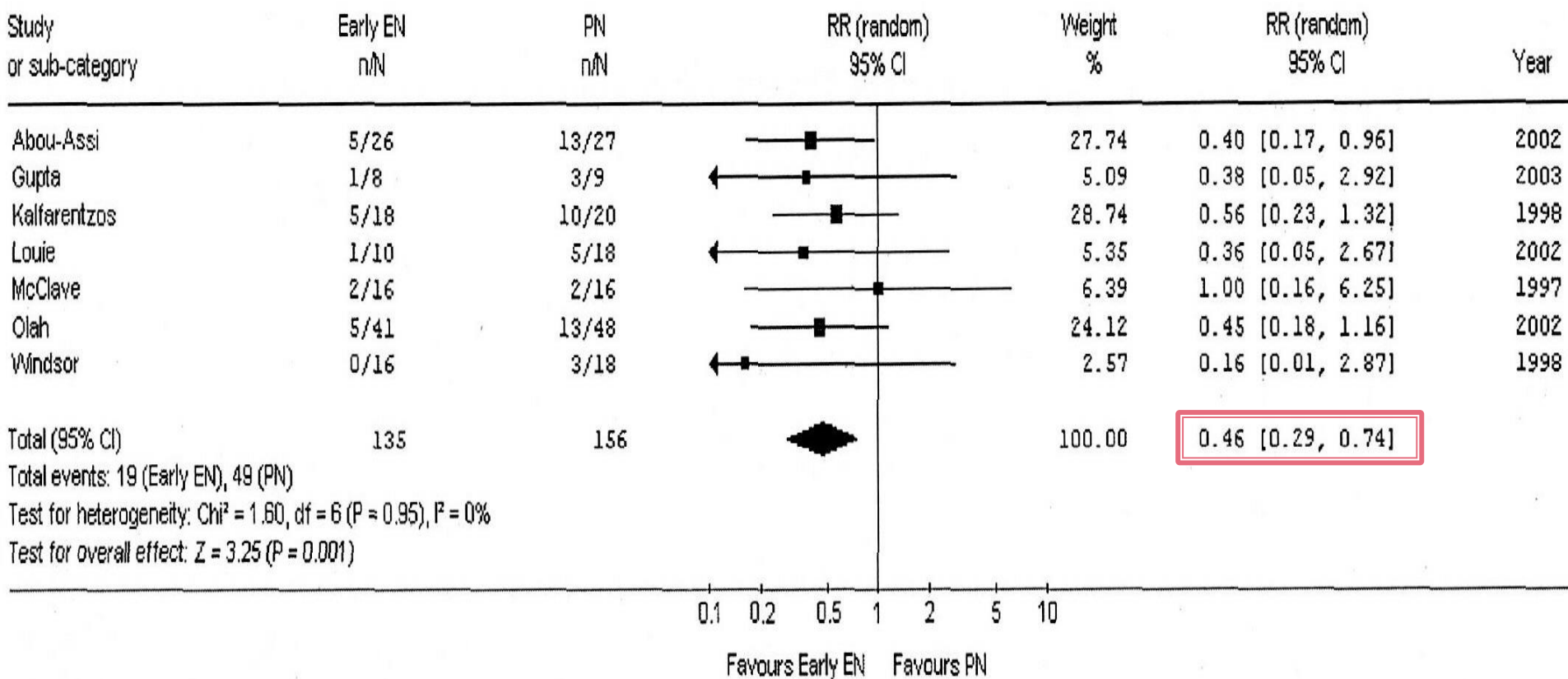
ERŐS EGYETÉRTÉS

Enterális táplálás

- Nasojejunalis szonda
  - Pancreas stimuláció csökkentése??
  - Intestinalis barrier fenntartása
  - Parenteralis táplálás szövődményeinek elkerülése
  - Hátrányok
    - Szonda helyezés nehézségei
      - Endoscopos vagy fluoroscopos
    - Megfelelő pozícióban tartása
    - Intolerancia – dumping sy.
    - Szonda elzáródás (10 F)
- Nasogastricus szonda

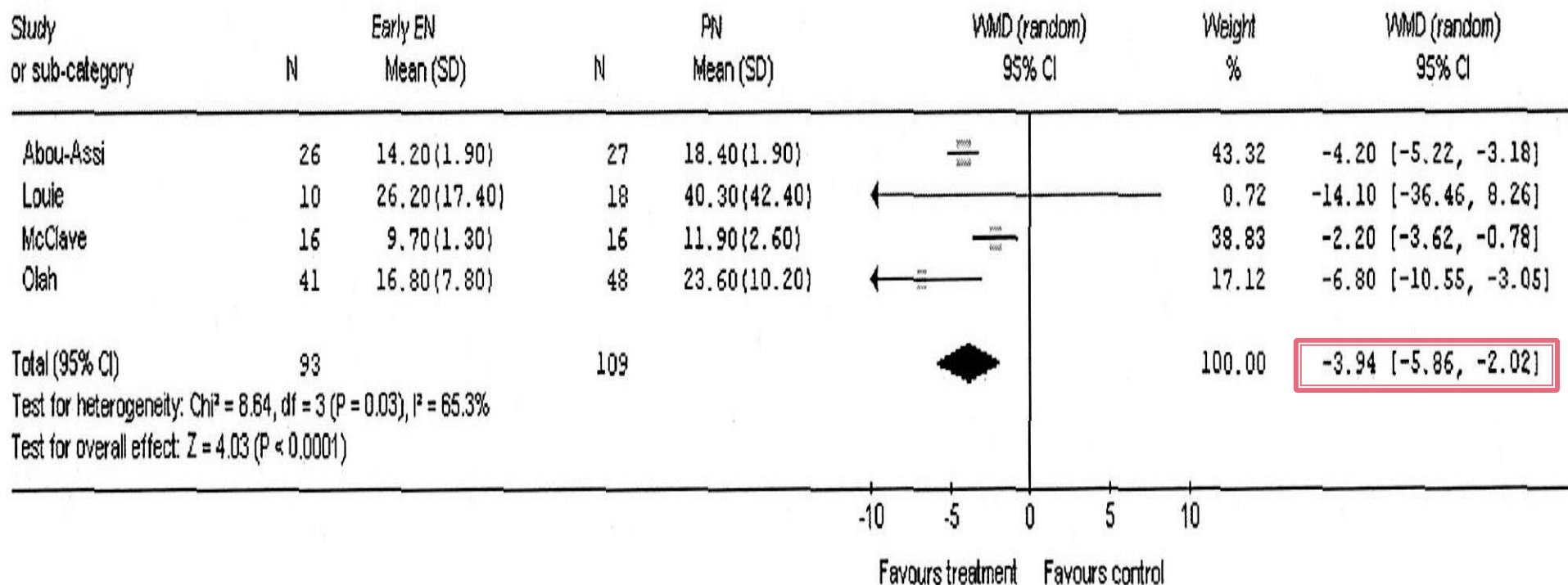
Enteralis vagy parenteralis táplálás akut pancreatitisben

Infekciós szövődmények

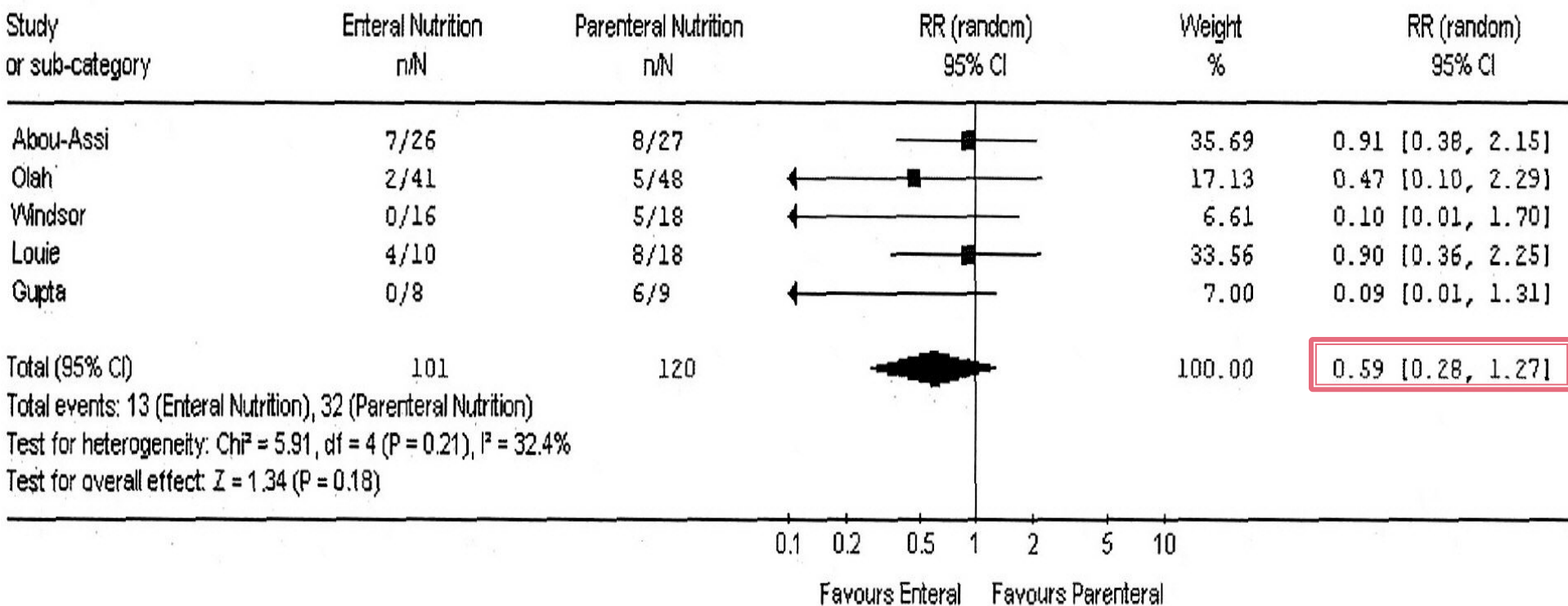
Enteralis vagy parenteralis táplálás akut pancreatitisben

Kórházi tartózkodás

Enteralis vagy parenteralis táplálás akut pancreatitisben

Szerv elégtelenség

Nutricionális támogatás szerepe akut pancreatitisben

- Enteralis táplálás több szempontból előnyösebb mint a parenteralis
- Ha az enteralis táplálás nem lehetséges, a parenteralis táplálás az első 5 nap után kezdődjön – SIRS lecsengése után
  - Korai parenteralis táplálás hosszabb kórházi tartózkodást eredményezett (Sax HC et al., 1987)
- Enteralis táplálás hatása fokozható arginin, glutamin, ω -3 zsírsavak hozzáadásával (kevés evidencia)

Nasojejunalis vagy nasogastricus szonda

- NG és NJ táplálás egyformán biztonságos és tolerálható¹
  - Két RCT metaanalizise alapján, összesen 79 beteg adataiból
    - 395 tanulmányból 4 tanulmányt választottak ki a szerzők, abból csak 2 volt RCT
- A betegek kb. 15%-ánál volt szükség NG táplálás helyett NJ táplálásra

¹Petrov MS et al., J Pancreas (Online) 2008; 9:440.

Per os táplálás megkezdése

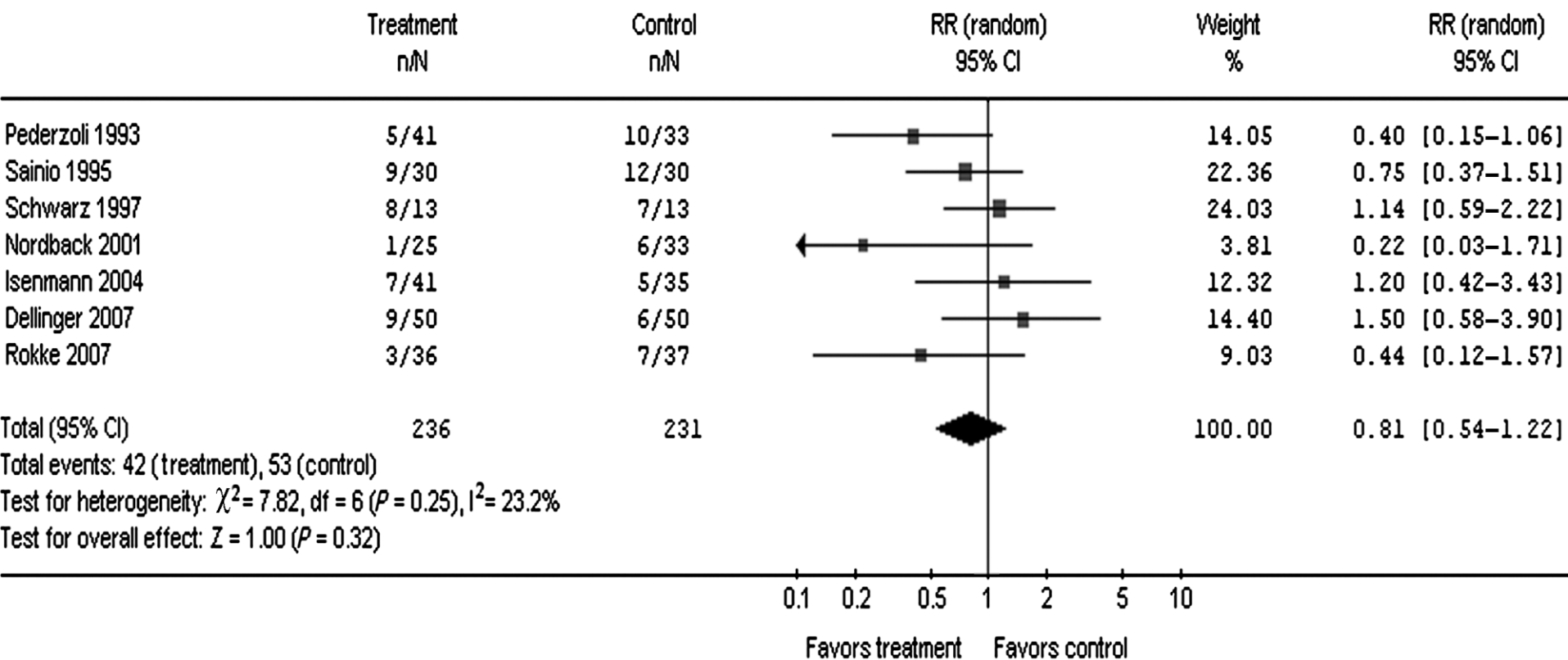
- Enyhe pancreatitis
  - Ileus, hányinger, hányás megszűnése, a fájdalom csökkenése után – 24-48 óra
    - Folyadék, TCH, zsírszegény étrend fokozatos bevezetése
- Közepes és súlyos pancreatitis
  - Csak a helyi szövődmények javulása után (pancreas duzzanat, folyadékgyülem, fájdalom)
  - NJ táplálással párhuzamosan 2-3 napig

Infekció akut nekrotizáló pancreatitisben

- Vezető morbiditási, mortalitási ok
- Pancreas nekrózisos esetek harmadában befertőződés
  - Általában 10 napon túl alakul ki
  - Escherichia coli, Pseudomonas, Klebsiella, and Enterococcus
  - Gomba vagy Gram + fertőzés profilaktikus antibiotikus kezelést követően alakul ki, 10-14 nap után

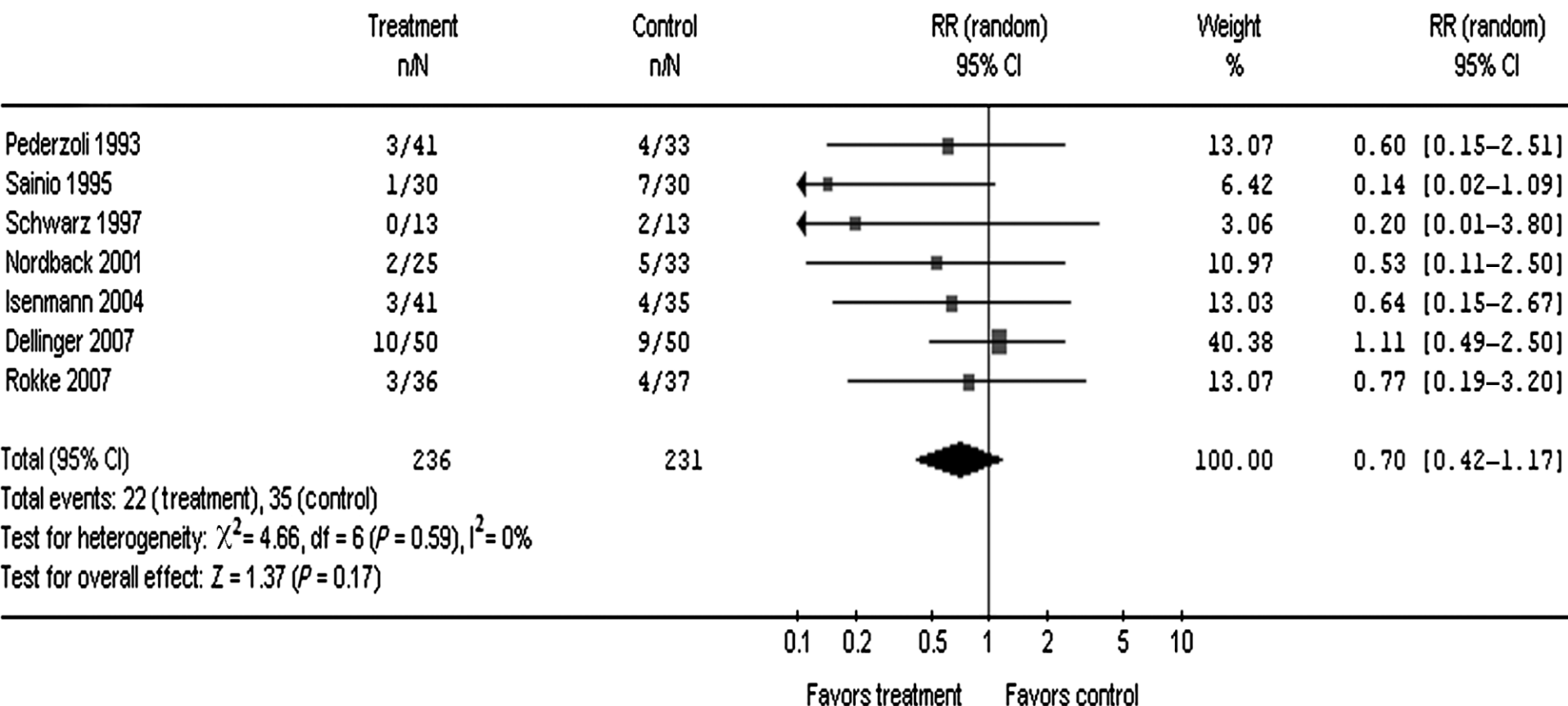
Profilaktikus antibiotikus kezelés

Nekrózis befertőződése

Profilaktikus antibiotikus kezelés

Mortalitás

ACUT PANCREATITIS (AP)

KÉRDÉS – VÁLASZ

1/8

10. Intervenció indikációi, időzítése és stratégiái necrotizáló pancreatitisben

KÉRDÉS 10.1. Melyek az intervenció indikációi necrotizáló pancreatitisben?

VÁLASZ:

Gyakori indikációk necrotizáló pancreatitisben a **radiológiai, endoszkópos** vagy **sebészi** intervencióra:

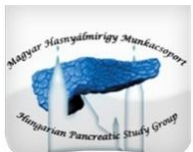
- **Igazolt** felülfertőzött (**infektált**) **necrotizáló pancreatitis**, vagy annak alapos gyanúja, klinikai állapotrosszabbodással, különösen, ha a nekrosis „walled-off”
- **Nem igazolt infektált necrotizáló pancreatitis**, amennyiben **szervi elégtelenség** áll fenn néhány héttel az akut pancreatitis kezdetétől számítva, különösen, ha a nekrosis „walled-off”

BIZONYÍTÉK: Erős javaslat. Alacsony minőségű evidencia, megváltozhat, ha magasabb minőségű evidencia lesz elérhető

JAVASLAT:

GRADE 1C

TELJES EGYETÉRTÉS

ACUT PANCREATITIS (AP)

KÉRDÉS – VÁLASZ

3/8

10. Intervenció indikációi, időzítése és stratégiái necrotizáló pancreatitisben

KÉRDÉS 10.3. Melyek az intervenció indikációi steril necrotizáló pancreatitisben?

VÁLASZ: A radiológiai, endoszkópos vagy sebészi intervenció indikációi steril necrotizáló pancreatitisben a következők:

- Folyamatban lévő **gyomorürülési zavar**, **bélrendszeri** vagy **epeúti obstrukció**, melyet a „walled-off” **nekrózis** térfoglaló hatása **okoz** (tetszőlegesen >4-8 héttel az AP kezdetétől számítva)
- **Perzisztáló tünetek** (fájdalom, folyamatos rosszullét) „walled-off” **nekrózis** esetén, a **fertőzés jelei nélkül** (tetszőlegesen >8 héttel az AP kezdetétől számítva)
- **Szétválasztott vezeték szindróma** (teljesen átvágott hasnyálmirigy vezeték pancreas nekrosis jelenlétében) **folyamatos tüneteket** (fájdalom, elzáródás) okozó, **nekrózist tartalmazó gyülemekkel**, a **fertőzés jelei nélkül** (tetszőlegesen >8 héttel az AP kezdetétől számítva)

BIZONYÍTÉK: Gyenge javaslat. Alacsony minőségű evidencia, egyéb alternatívák egyaránt elfogadhatóak lehetnek

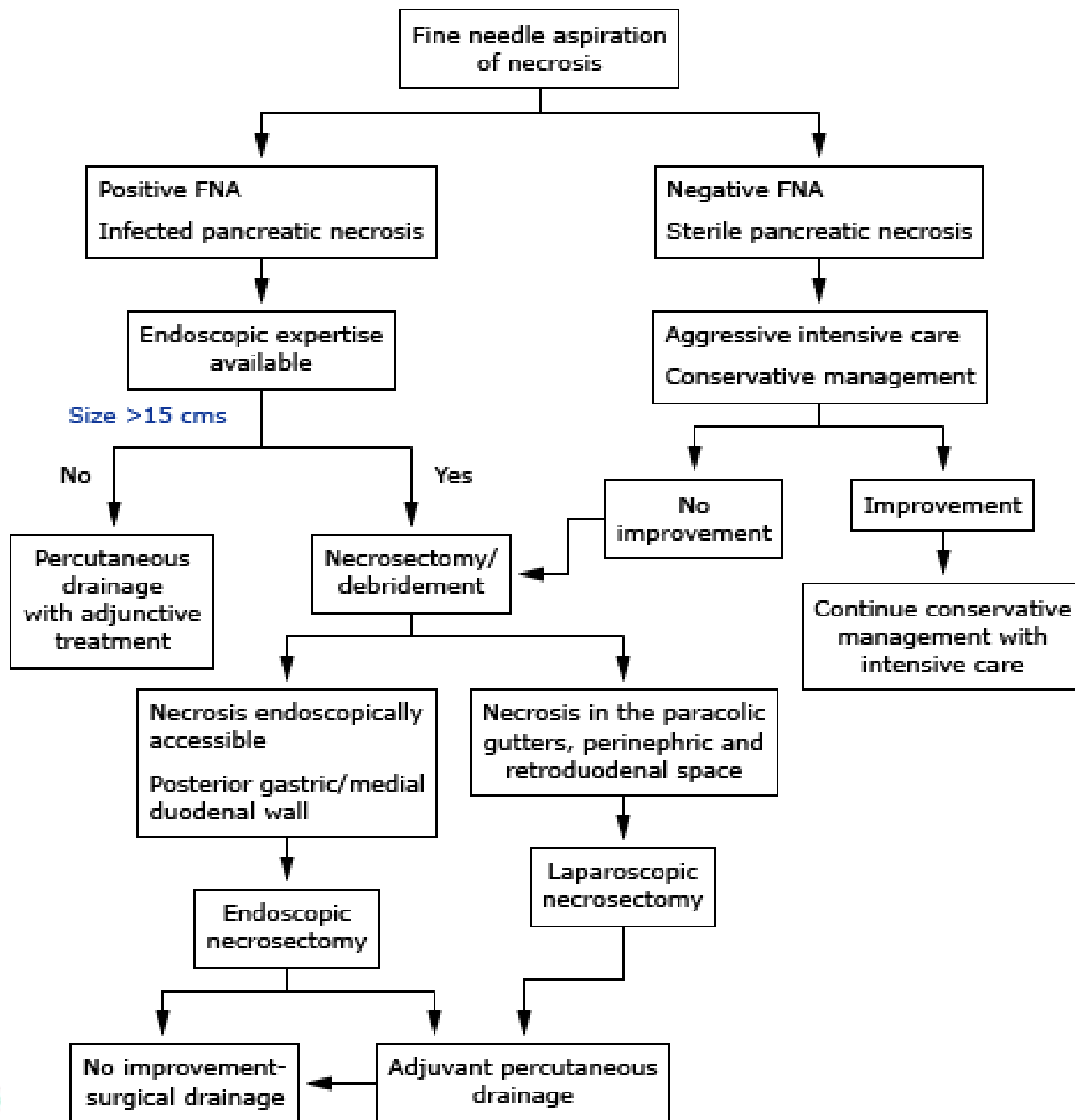
JAVASLAT:

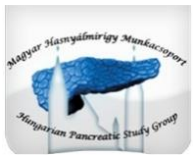
GRADE 2C

TELJES EGYETÉRTÉS

Pancreas nekrosis kezelése

- Fennálló tünetek és >30% nekrosis vagy kis nekrosis és sepsis
  - 7-14 nappal a tünetek kezdete után FNA, leoltás, drainage
  - Befertőződött nekrosis megelőzésében hatástalan
    - Korai sebészi debridement
      - optimális idő 3-4 hét után
    - Probiotikus kezelés
    - Profilaktikus antibiotikum
    - Preoteáz inhibitor kezelés
- Minimál invazív technikák
  - UH vagy CT vezérelt drainage, 24-28 Fr
  - Endoszkópos (EUH)
    - 69% sikeresség, 34% morbiditás, 2% mortalitás
      - Bradley EL, J Gastrointest Surg 2008; 12:634
    - Az endoszkóposan kezelt betegek harmadánál később sebészeti necrectomia is szükséges

ACUT PANCREATITIS (AP)

MIÉRT FONTOS?

2012.09 – 2014.04
Akut pancreatitis: 600 beteg

Folyadék terápia:

Mortalitás:

EBM

1.5%

MÁS

3.8%

Súlyos pancreatitis:

11.5%

18.4%

Enterális táplálás:

Mortalitás:

21.79%

47.06%

**Az EBM nélkülözhetetlen az egyedi (személyes)
döntések meghozatalának javításában**